BUTLLETÍ TERRITORIAL Núm. 2

ESCOLES VERDES DEL VALLESME

EL TEMA DEL TRIMESTRE

EL PROVEÏMENT D'AIGUA AL VALLESME

L'aigua del Vallesme prové, i per aquest d'ordre de magnitud, del riu Ter, dels pous de la Tordera, de la dessalinitzadora de Blanes i de pous locals.

L'aigua ha estat sempre, en aquests territoris, un recurs **escàs** i **irregular**. Canviant en quantitat i en qualitat, al llarg del temps, en funció dels estiatges i dels consums. Aquesta sobre el descens d'aquesta. Tot plegat implica forçosament una menor disponibilitat d'aigua als aqüífers: una disminució de la recàrrega i un increment de l'evapotranspiració (la suma de l'evaporació al sòl i la transpiració de les plantes). Resumint: **d'aigua en tindrem menys**.

Sortosament el tractament de les aigües residuals ha millorat moltíssim. De ser nul fa 25 anys hem passat a tenir uns rius en bones condicions, amb una recuperació ecològica prou bona. Els animalons indicadors del riu així ens ho certifiquen. També hem millorat en quant al **consum domèstic**. Moltes poblacions l'han reduït notablement. Mataró i Granollers, en són líders d'eficiència, amb uns 100 litres per persona i dia i unes pèrdues en xarxa inferiors al 5 %.

irregularitat es veurà –es veu- exagerada pel **canvi climàtic**, que implica, als països mediterranis, l'increment de temperatures mitjanes, l'accentuació de les temperatures extremes (màximes i mínimes) i unes pluges més intenses sense que augmenti la pluviositat mitjana. Encara hi ha incertesa

Però la gestió global de l'aigua no va per tan bon camí. La darrera dècada ha vist incrementar la monopolització de l'aigua metropolitana: l'aigua en Baixa (dipòsits i canonades dels pobles)

està en mans d'un nombre reduidíssim de companyies; la multinacional SUEZ, propietària majoritària d'AGBAR i, per tant, de SOREA, n'és la principal. L'aigua en Alta (consum domèstic) també es troba ara en procés de privatització.
D'altra banda, els excedents de les companyies públiques –Mataró, Vilassar o Argentona, per exemple-, que no tenen el compromís de distribuir dividends entre els accionistes, es reinverteixen en la millora de la xarxa o la subvenció de les famílies insolvents.
Però la privatització més flagrant de l'aigua -i la que més residus genera- és la seva comercialització envasada. L'aigua que beu una familia de 4 persones en un any li costa 1 € si prové de xarxa i una mitjana de 425 € si és envasada.
I la major quantitat d'aigua la gastem sobre tot allà on no la veiem, en l'aigua virtual que incorpora la producció d'un bé o servei, que sovint prové de regions allunyades del planeta. Una samarreta de cotó per exemple: 2.700 litres.

Fonts: www.waterfootprint.org , Aigües de Mataró, Enginyers sense fronteres.

LA VEU DE L'EXPERIÈNCIA

Entre Sant Celoni i Santa Maria de Palautordera hi trobem una escola verda singular, mancomunada entre els dos municipis i l'única que és institut-escola de tot el nostre territori del Vallesme (Vallès Oriental i Maresme).
L'Institut-escola La Tordera acumula una llarga experiència dins el camp de l'educació per a la sostenibilitat, són Escola Verda des de l'any 2003 i van formar part del grup d'escoles participants a la primera convocatòria de l'Euronet 50/50.

Però una de les experiències més originals que porten a terme és l'activitat "Fem Dissabte!", que tal com diu el seu nom es realitza els dissabtes

al matí amb l'objectiu de netejar espais fluvials propers al centre. "Fem Dissabte!" és una actuació puntual (es fa una vegada a l'any des del 2011) oberta a tota la comunitat educativa però que està contextualitzada dins la programació escolar i alhora inclosa al marc del Projecte Rius. Al "Fem Dissabte!" es treballen totes les competències bàsiques relacionades amb *Conviure i habitar el món* amb l'objectiu de:

Conscienciar i sensibilitzar sobre la necessitat de mantenir l'entorn net i en unes condicions ambientalment correctes.
Difondre a tota la comunitat educativa el respecte per l'entorn.
Fomentar el coneixement de l'entorn proper del centre i integrar-lo com un espai més d'aprenentage

Tots els participants del "Fem Dissabte!" es troben dissabte al matí, es reparteixen les zones de neteja i, dividits en escamots, recullen deixalles i fotografien tot allò que troben per difondre l'activitat i donar-la a conèixer. A mig matí es fa un esmorzar col·lectiu i al final es transporten les deixalles a la deixalleria.

Cal dir que a l'escola els alumnes complementen aquesta actuació amb els Tallers de Natura, que es realitzen tres vegades a l'any dins la programació de tallers internivells on es barregen alumnes des d'infantil fins a l'ESO, fent el més grans el paper de "padrins" dels petits. Els tallers internivells es fan durant el matí i se n'ofereixen de molt diversos, un dels quals és el de natura, que té l'objectiu de descobrir, conèixer i investigar l'entorn, i en el que es treballen les competències bàsiques de *Metodologia* i *Conviure i habitar el món.*
La valoració de l'activitat per part dels participants i l'escola és molt positiva en tots els aspectes, tan lúdics com de sensibilització, però es vol intentar revitalitzar per aconseguir una major implicació, ja que les famílies i l'alumnat de secundària no hi participa gaire. És per això que aquesta actuació ara es vol incloure dins de les activitats del projecte Aprenentatge i Serveis que s'està duent a terme entre l'escola, l'Ajuntament de Santa Maria de Palautordera, l'Institut El Reguissol i

altres escoles i entitats del poble. L'objectiu és organitzar una actuació conjunta de dimensions superiors que trascendeixi els límis de l'escola per arribar a tota la comunitat.
Els hi desitgem un gran èxit!

AGENDA

21 de novembre: Com llegeixo la factura? Entendre les factures dels subministraments bàsics domèstics
Xerrada-Taller que pretén formar els ciutadans perquè entenguin les factures dels serveis bàsics com l'aigua, la llum i el gas, alhora que informa de les modalitats, tarifes, consum i estalvi dels citats subministres.

Del 4 al 29 de novembre: Exposició "Tan clar com l'aigua"
Espanya és el quart estat d'Europa on es beu més aigua envasada. Un cub volumètric que conté la quantitat d'envasos d'un sol ús d'aigua versus les canonades que porten l'aigua a les aixetes il·lustren el nostre missatge: beure l'aigua de l'aixeta, gratuïta i amb totes les qualitats és també una manera d'evitar molts residus. Aquestes raons ambientals, econòmiques i de salut són les que us volem transmetre per commemorar la Setmana Europea de la Prevenció de Residus.

EL RACÓ DELS IGNORANTS

L'Escola Montserrat Solà de Mataró ens ha preguntat on es poden trobar lavabos públics oberts entre setmana als Parcs Naturals de les nostres comarques:

- Al Parc del Montnegre i el Corredor només a Àrea d'Esplai del Corredor.
- Al Parc Natural del Montseny es poden trobar al Centre d'Informació de Can Casades (Santa Fe), i a l'Àrea d'Esplai de la Plana del Coll (Fontmartina).

Si la resta d'escoles coneixeu altres llocs propers amb servei de lavabo que ens ho comuniqui a enc@pangea.org i ho enviarem a la resta de centres!

Vinga, i us animem a fer més preguntes!